Eduskunnan verojaosto

HE 97/2017 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle veronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi veronkantolaki sekä muutettaviksi tuloverolakia, työnantajan sairausvakuutusmaksusta annettua lakia, verotusmenettelystä annettua lakia, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, tonnistoverolakia, veronumerosta ja rakennusalan veronumerorekisteristä annettua lakia, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia, perintö- ja lahjaverolakia, kiinteistöverolakia sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia. Myös voimassa olevaa veronkantolakia ehdotetaan muutettavaksi. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäväksi eräisiin lakeihin uuden veronkantolain säätämisestä johtuvia sekä eräitä muita teknisluonteisia muutoksia. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu seuraavaa:

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttaminen

Hallituksen esitystä on pidettävä kannatettavana sillä OECD on viimeisimmässä maatarkastuksessa vuoden 2016 loppupuolella kiinnittänyt huomiota Verohallinnon korruptiohavaintojen ilmoitusmenettelyn puutteeseen suomalaisessa lainsäädännössä. Harmaa talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmassa 2016–2020 korruption torjunta on yksi neljästä kärkihankkeesta. Lisäksi oikeusministeriölle on luovutettu helmikuussa 2017 korruption vastainen strategia ja toimenpideohjelmaluonnos, jossa niin ikään ilmoitusmenettelyn puute on huomioitu.

Poliisin ja Verohallinnon yhteistyön näkökulmasta tärkeä ja olennainen asia liittyy Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n muuttamiseen siten, että veroviranomaiset voivat jatkossa oma-aloitteisesti ilmoittaa mahdollisista korruptiohavainnoista esitutkintaviranomaisille. Esityksellä on tarkoitus parantaa viranomaisten tietojenvaihtoa ja samalla mahdollistaa korruptioon liittyvien asioiden selvittämistä.

Esityksessä on rajattu verohallinnon oikeutta antaa tietoja verovalvonnan yhteydessä havaituista seikoista koskemaan sellaisia rikoslaissa säädettyjä tekomuotoja, joita Verohallinto käytännössä voi verovalvonnan yhteydessä havaita. Mahdollisuus tietojen antamiseen koskisi rikoslaissa säädettyä lahjuksen antamista ja ottamista, lahjontaa elinkeinotoiminnassa, luottamus- ja virka-aseman värinkäyttöä, virkasalaisuuden ja virkavelvollisuuden rikkomista ja näiden eri törkeysasteita sekä vaalilahjontaa. Luonnoksessa ilmoituskynnys esitutkintaviranomaisille on kirjattu riittävän selvästi. Verohallinnon ei tarvitse suorittaa arviota onko rikosta tapahtunut. Asia on jätetty esitutkintaviranomaisten tehtäväksi, kuten esitutkintalaissa on säädetty. Verohallinnon tulee huomioida muutos sisäisessä koulutuksessa siten, että käytäntö oikeasti muuttuu. Tarkastuksissa heikkojen signaalien havaitseminen ja siitä raportointi edellyttää toimintakulttuurin muutosta.

Verotarkastajille voi käytännön työssä syntyä kolme erilaista tilannetta, joissa ilmoitusmahdollisuus tulee konkretisoitumaan: 1) tehtäessä rikosilmoitusta vero- ja kirjanpitorikoksesta, 2) tehtäessä rahanpesuilmoitusta, 3) tehtäessä ilmoitusta mahdollisesta korruptiohavainnoista tai näiden vaihtoehtojen mahdollisista

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Kirkkokatu 12
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

yhdistelmistä. Hallituksen esityksessä on käsitelty vain kohtien 2 ja 3 mukaisia tilanteita. Käytännön työssä kohta yksi on yhtä tärkeä. Hallituksen esitykseen olisi kirjattava, että Verohallinnon tulee aina jokaisessa tapauksessa tehdä erillinen ilmoitus mahdollisesta korruptiotapauksesta. Muutoin on vaarana, että korruptiohavainto hukkuu verotarkastuskertomukseen, eikä tehty havainto johda esitutkintaviranomaisessa toimenpiteisiin.

Verohallinto on tehnyt vuosittain rahanpesun selvittelykeskukselle joitakin kymmeniä rahanpesuun liittyviä havaintoja suoritettujen verotarkastusten yhteydessä. On varsin todennäköistä, että korruptiohavaintojen määrät tulevat olemaan lukumäriltään vastaavia kuin rahanpesuhavainnot. Poliisitoimintaan ei muutoksella uskota olevan kovinkaan suurta vaikutusta.

Poliisitarkastaja Juha Tuovinen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Jakelu Eduskunnan verojaosto

Tiedoksi
Paula Risikko / SM
Päivi Nerg / SM
Tiina Rytilä / SM
Aino Salo / SM
Tiina Landström / SM
Jaana Lummi / SM
Annamaija Vihervirta
oikeus@intermin.fi
SM/PO henkilöstö